

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2019-09-20 Nr. 19-10325
Į 2019-09-05 Nr. (11.1E-53)SD-4386

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 108, 109 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. XII-2603 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – DK projektas) ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), teikia teisinę išvadą.

Dėl Direktyvos 2018/957¹ perkėlimo ir (ar) įgyvendinimo

1. Direktyva 2018/957 pakeistos Direktyvos 96/71/EB² 3 straipsnio 1a dalies paskutinėje pastraipoje nustatyta, kad sąvokos „to paties darbo toje pačioje vietoje“ turinys nustatomas atsižvelgiant į, *inter alia*, teiktinos paslaugos pobūdį, atliktiną darbą ir darbo vietos adresą. Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvoje 96/71/EB pateiktas sąvokos „to paties darbo toje pačioje vietoje“ požymių sąrašas nėra baigtinis, DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108 straipsnio 10 dalies paskutinis sakinytis tikslintinas, formuluojant nebaigtinį požymių sąrašą.

2. Siekiant Direktyvos 2018/957 3 straipsnio 3 dalies tinkamo įgyvendinimo, manytina, kad DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 13 dalis turėtų būti papildoma nuorodomis į to paties straipsnio 3, 5 ir 6 dalis. DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 3, 5 ir 6 dalimis perkeliamos pakeistos Direktyvos 96/71/EB nuostatos, kurios pagal Direktyvos 2018/957 3 straipsnio 3 dalį turėtų būti netaikomos mobiliesiems kelių transporto darbuotojams, iki kol bus priimtas atitinkamas Europos Sąjungos teisės aktas.

3. Įvertinus kartu su DK projektu pateiktą Direktyvos 2018/957 ir nacionalinių teisės aktų atitikties lentelę teikiame šias pastabas:

3.1. Pirmiausiai pažymėtina, kad pagal Direktyvos 2018/957 preambulės 29 konstatuojamąją dalį Europos Komisijai yra privaloma pateikti direktyvos perkėlimą paaiškinančius dokumentus (t. y. atitikties lentelę), todėl atitikties lentelėje pateikiama informacija turėtų būti išsami, nepaliekanti direktyvos perkėlimo spragų.

¹ 2018 m. birželio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/957, kuria iš dalies keičiama Direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje.

² 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje.

3.2. Nėra aišku, kaip perkeliamas pakeistos Direktyvos 96/71/EB 1 straipsnio 3 dalies c punkto antrosios pastraipos paskutinis sakinyss dėl laikinojo įdarbinimo įmonės ir įdarbinimo agentūros.

3.3. Atkreipiame dėmesį, kad nėra perkelti pakeistos Direktyvos 96/71/EB 3 straipsnio 1 dalies c punkto antras sakinyss ir 1a dalies antrosios pastraipos b punktas dėl papildomų profesinių pensijų sistemų. Jei ši nuostata Lietuvai neaktuali, tai turėtų būti nurodoma Direktyvos 2018/957 ir nacionalinių teisės aktų atitikties lentelėje ir pateikiamos tai paaiškinančios priežastys. Jei ši nuostata aktuali, ji turėtų būti perkelta ir informacija apie tai turėtų būti pateikiama atitikties lentelėje. Analogiška pastaba taikytina ir dėl pakeistos Direktyvos 96/71/EB 3 straipsnio 1 dalies antrojoje įtraukoje minimų arbitražo sprendimų.

3.4. Direktyvos 2018/957 ir nacionalinių teisės aktų atitikties lentelėje nurodoma, kad DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 2 dalimi yra perkeliama ir (ar) įgyvendinama pakeistos Direktyvos 96/71/EB 3 straipsnio 8 dalies antroji ir trečioji pastraipos. Šiose Direktyvos 96/71/EB nuostatose nustatyta, kad jei nėra sistemos, pagal kurią kolektyvinės sutartys skelbiamos visuotinai taikytinos, valstybės narės gali nuspręsti remtis kolektyvinėmis sutartimis, kurios yra taikomos bendrai visoms panašioms profesijoms ar pramonės šakos įmonėms konkrečioje geografinėje vietovėje ir (arba) darbdavių ir darbuotojų tipiškiausių organizacijų nacionaliniu lygmeniu pasirašytomis kolektyvinėmis sutartimis, kurios yra taikomos visoje nacionalinėje teritorijoje, jeigu užtikrinamas šių sutarčių vienodas taikymas įmonėms, komandiruojančioms darbuotojus.

Toks pakeistos Direktyvos 96/71/EB nurodytų nuostatų perkėlimas rodo, kad Lietuvai nėra būdinga sistema, pagal kurią kolektyvinės sutartys būtų skelbiamos visuotinai taikytinos. Todėl Lietuvoje sudaromos kolektyvinės sutartys turi atitikti visus pakeistos Direktyvos 96/71/EB 3 straipsnio 8 dalies antrojoje ir trečiojoje pastraipose nustatytus požymius. Atitikties lentelėje nėra pateikta informacija, ar DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 2 dalyje įvardintos kolektyvinės sutartys atitinka minėtus požymius. Atsižvelgiant į tai, atitikties lentelė turėtų būti papildyta informacija (teisės aktų nuostatomis ar argumentuotais paaiškinimais), kad būtų galima matyti visišką ir tinkamą pakeistos Direktyvos 96/71/EB 3 straipsnio 8 dalies antrosios ir trečiosios pastraipų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą.

3.5. Nėra aišku, kaip perkeliama pakeistos Direktyvos 96/71/EB 5 straipsnio pirmosios pastraipos nuostata, susijusi su tinkamų priemonių taikymu, kai nesilaikoma direktyvos nuostatų.

3.6. Atitikties lentelėje nurodoma, kad pakeistos Direktyvos 96/71/EB priedo įžanginė dalis perkeliama DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 2 ir 9 dalimis. Atkreipiame dėmesį, kad nurodytos DK projekto nuostatos perkelia pakeistos Direktyvos 96/71/EB 3 straipsnio 2 dalį, o ne priedą. Atsižvelgiant į tai, nėra aišku, kaip perkeliama pakeistos Direktyvos 96/71/EB priedo įžanginė dalis.

3.7. Atitikties lentelei, patalpintai Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS), bus pateiktos papildomos techninio pobūdžio pastabos.

Dėl kitų aspektų

1. Sistemiškai vertinant DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 4 dalies nuostatą „šioje dalyje nurodytas laikotarpis pratęsiamas iki 18 mėnesių“ kartu su DK projekto 2 straipsnio 2 dalyje keičiamos Darbo kodekso 109 straipsnio 3 dalies nuostata „taikomas ilgesnis nei 12 – 18 mėnesių komandiruočių atveju“, svarstyti, ar vertinamu atveju siekiama

numatyti du terminus, atitinkamai 12 arba 18 mėnesių, ar galimybę pratęsti komandiruotės trukmės laikotarpį nurodytame termino intervale, t. y. nuo 12 iki 18 mėnesių, pavyzdžiui, būtų galimas pratęsimas ir iki 13 mėnesių, ir iki 15 mėnesių ir pan. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina šiuo aspektu tikslinti DK projektą.

2. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad iš Konstitucijos, *inter alia* konstitucinio teisinės valstybės principo, kylantis reikalavimas paisyti teisės aktų hierarchijos suponuoja, kad įstatymuose vartojamų sąvokų turinys gali būti apibrėžiamas (*inter alia* aiškinamas) tik įstatymu, o ne žemesnės galios teisės aktu (Konstitucinio Teismo 2006 m. lapkričio 13 d. nutarimas). Atsižvelgiant į tai, siūlytina pačiame DK projekte apibrėžti DK projekto 1 straipsnyje keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 13 dalyje vartojamą sąvoką „mobilieji kelių transporto darbuotojai“.

3. DK projekte turėtų būti suvienodintas nuostatos „Lietuvos Respublikos norminių teisės aktų“ vartojimas (žr. DK projekto 1 straipsnyje dėstomo Darbo kodekso 108 straipsnio 2 dalį ir DK projekto 2 straipsnyje dėstomo Darbo kodekso 109 straipsnio 3 dalį).

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2019-09-20

Nr. 2-6642

Į 2019-09-05

Nr. (11.1 E-53)SD-4386

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerija išnagrinėjo Jūsų 2019 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. (11.1 E-53)SD-4386 „Dėl įstatymų projektų“ pateiktą projektų paketą (Nr. 19-10325 "Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui", Nr. 19-10324 "Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas" ir Nr. 19-10327 "Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas") išvadoms gauti ir informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų pateiktiems projektams neturi.

Susisieikimo ministerijos kancleris

Gintaras Aliksandravičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministerijai

2019-09-05 Nr. 10328
Į 2019-09-05 Nr. (11.2-53) SD-4386

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atkreipiame dėmesį, kad įstatymo projekte keičiamo Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – keičiamas Darbo kodeksas) 108 straipsnio 1 dalies 3 punktą užsieniečiams (trečiųjų šalių piliečiams) negali būti taikomas, nes pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Užsieniečių teisinės padėties įstatymas) 62 straipsnio 6 dalį užsienietis negali dirbti pagal laikinojo darbo sutartį, kaip ji apibrėžta Darbo kodekse.

2. Atsižvelgdami į Užsieniečių teisinės padėties įstatymo 1 straipsnio 2¹ dalyje nurodytą šio įstatymo nuostatų taikymą ir vartojamas formuluotes, siūlome keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 7 dalyje vietoje žodžių „Europos ekonominės erdvės valstybių“ įrašyti žodžius „Europos Sąjungos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių“.

Be to, iš keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 7 dalies formuluotės nesuprantama apie kokio leidimo gavimą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka yra kalbama. Pagal Užsieniečių teisinės padėties įstatymo nuostatas užsieniečiams (trečiųjų šalių piliečiams) gali būti išduodami leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba leidimai dirbti Lietuvos Respublikoje. Siūlome patikslinti keičiamo Darbo kodekso 108 straipsnio 7 dalį šiuo aspektu.

Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pastabų ir pasiūlymų neturime.

Vidaus reikalų viceministras

Tautvydas Tamulevičius

Kristijonas Gudalevičius, tel. 271 8980, el. p. kristijonas.gudalevicius@vrm.lt
Rūta Jasulaitienė, tel. 271 8897, el. p. ruta.jasulaitiene@vrm.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Algirdo g. 19, LT- 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193, faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministerijai

2019-09-19 Nr. SD-127-11446
Į 2019-09-06 Nr. 19-10324

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, pagal savo kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus, teikia šį pasiūlymą.

Darbo kodekso 109 straipsnio 1 dalies projekte numatyta, jog užsienio valstybės jurisdikcijai priklausantis darbdavys, komandiruojantis darbuotoją laikinai dirbti Lietuvos Respublikos teritorijoje ilgesniam kaip trisdešimt dienų laikotarpiui arba dirbti statybos darbų, nustatytų Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka iš anksto informuoja komandiruojamą darbuotoją darbo funkcijos atlikimo vietos Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių apie šiam darbuotojui taikomas šio kodekso 108 straipsnio 2 dalies 1 – 9 punktuose nustatytas sąlygas. Atkreipiame dėmesį, jog įgyvendinant Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalį (Darbdavys informaciją apie įdarbintą užsieniečių Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Užimtumo tarnybai teikia per Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacinę sistemą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus, Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus ir Užimtumo tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka), Lietuvos Respublikoje registruoti darbdaviai per Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos informacinę sistemą (EDAS) Valstybinei darbo inspekcijai turės teikti informaciją apie priimtus komandiruotus užsieniečius (įskaitant ES valstybių narių piliečius). Siekiant išvengti dvigubo informavimo apie tą patį komandiruotą darbuotoją tvarkos (Darbo kodekso 109 straipsnio 1 dalies ir Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalies pagrindais) ir tuo mažinant administracinę naštą darbdaviams, komandiruojančiams darbuotojus į Lietuvos Respubliką, siūlome papildyti Darbo kodekso 109 str. 1 d. sakiniu „**Ši pareiga gali būti įgyvendinama informaciją įgaliojant pateikti darbdaviui, pas kurį darbuotojas yra komandiruojamas.**“

Kitų pastabų ir pasiūlymų dėl įstatymų projektų neturime.

Lietuvos Respublikos vyriausiojo
valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojas

Dalius Čeponas

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 12-101, LT-09308 Vilnius,
tel. (8 5) 272 4864, faks. (8 5) 272 3641, el. p. info@sodra.lt, informacija telefonu 1883.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191630223

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
A. Vivulskio g. 11, 03610 Vilnius

2019-09-18 Nr. (1.59E) I- 6688
Į 2019-09-05 Nr. (11.1E-53)SD-4386

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) susipažino su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktais derinimui Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektais (toliau – Įstatymų projektai). Fondo valdyba dėl pateiktų Įstatymų projektų pastabų ir pasiūlymų neturi.

Valerijus Simionenka, tel. (8 5) 250 0870, el. p. Valerijus.Simionenka@sodra.lt

2019-R95-I-91195

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

nr. (24. RF - a2) - 5K - 1915278) - 6K - 1905 03
I 2019-09-05 Nr. (11.2-53) SD-4386 (*priimtas ad*
coherentis)

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Finansų ministerija, išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108, 109 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

R. Petrošė, tel. (8 5) 239 00 31, el. paštas ramute.petrose@finmin.lt

jsessionid=291FFC2E2BF07541A286C630F3497CEF